

Titulní strana časopisu
Nouvelle Ecole č.
48/1996, věnovaného
Ernstu Jüngerovi

Autor: Alain de Benoist

Nová pravice Ernsta Jüngera do Francie pochopitelně uvádět nemusela – když se na konci 60. let objevila, byl už autor knihy *Na mramorových útesech* francouzské veřejnosti dobře známý. Vlastně byl nejznámějším německým spisovatelem na západním břehu Rýna. Tento pro Němce těžko pochopitelný stav měl několik příčin.

Jüngerova díla byla v první řadě přeložena do francouzštiny poměrně brzy: jeho zásadní válečná díla už na začátku 30. let – a okamžitě ho proslavila 1]. Především však hrála Francie klíčovou roli v Jüngerově kariéře, životě i duchovním a literárním vývoji. Od dob své mladické eskapády s Cizineckou legií a strašlivých zážitků ze zákopů nemohl Francii vymazat ze svého života a srdce, jak vysvítá z četných vztahů, udržovaných s Francouzi, četby Barrého nebo Léona Bloye, ale také z překladů Rivarola, Guye de Maupassanta či Paula Léautauda.

Jünger měl konečně také vždy štěstí na talentované francouzské překladatele, disponující citem zachytit nuance jeho stylu a myšlení, od Henriho Thomase a Henriho Plarda přes Juliana Herviera po Françoise Ponceta.

V roce 1973 k tomu Jünger poznamenal: „Myslím, že Francouzi si cení Němce, který se místo usilovné snahy nasadit cizí tvář jako Němec i prezentuje.“ 2]

Získat si takovou proslulost však trvalo dlouhý čas, a cenou za ni byla jistá nejednoznačnost. Přinejmenším do roku 1975 vnímali Francouzi Ernsta Jüngera jako postavu náležitě výlučně literárnímu prostředí. Přestože politicko-historický kontext jeho práce byl obecně znám, nebyl pokládán v inkriminovaném období za aktéra, a z jeho času stráveného v okupované Paříži se zpravidla připomínaly jen jeho kontakty a přátelství s literáty (Jean Cocteau, Paul Morand, Pierre Drieu La Rochelle, Sacha Guitry, Jean Giraudoux, Henry de Montherlant, Jean Schlumberger atd.), zpravidla spojenými se salonem **Florence Gouldové**. Vždyť nepopsal i sám Jünger Paříž jako „velkolepé město knih“? 3] Přinejmenším širší veřejnost jeho rané politické spisy naprosto ignorovala. Neznámá byla také jména Franze Schauweckere, Huga Fischera, Ernsta Niekische, Friedricha Hielschera, a dokonce i Carla Schmitta. Stručně řečeno, byl Jünger vnímán jako spisovatel – a nic víc. I on sám byl podle všeho s tímto stavem nejen spokojen, dokonce k němu sám svým vlastním způsobem přispíval, když dlouho odmítal povolit francouzský překlad jeho slavného díla z roku 1932 *Dělník* (*Der Arbeiter*).

Přesto, nebo právě proto, to byly tyto nepřeložené knihy – svým způsobem obklopené mytickou auroou – které si rychle získaly pozornost Nové pravice. V průběhu 60. let jsem znal

jen Jüngerova do francouzštiny přeložená díla. Pochopitelně jsem četl jeho popisy Velké války, nebyl jsem z nich však na rozdíl od některých mých přátel tolik unesen – nepochybně kvůli mému obecnému nezájmu o vojenství! *Na mramorových útesech* (Auf den Marmor klippen) a *Africké hry* (Afrikanische Spiele) mě zaujaly více, stejně jako *Heliopolis* a především *Chůze lesem* (Der Waldgang). *Der Weltstaat* mě naopak spíše odpuzoval.

Za svůj objev „dalšího Jüngera“ pochopitelně vděčím svému příteli Arminu Mohlerovi. Jeho *Die Konservative Revolution in Deutschland 1918-1932: Ein Handbuch* (Příručka německé konzervativní revoluce 1918-1932), kterou jsem se se svou začátečnickou znalostí němčiny snažil rozluštit, na mě zapůsobila jako zjevení. V tomto hnutí, s jeho nespočetnými důsledky, jsem zdaleka nespatořoval pouhého průkopníka národního socialismu, jak byl některými popisován, ale naopak alternativní cestu – jejíž rozvoj a vhodnější uspořádání snad mohly zachránit svět před hitlerovskou katastrofou.

Během našich rozhovorů Armin Mohler často o Jüngerovi – pro kterého po válce několik let pracoval jako tajemník – hovořil a ke konzervativní revoluci zaujímal značně rozpolcený postoj. Zatímco já jsem mladé konzervativní hnutí shledával vrcholně politicky a intelektuálně zajímavým, Mohler neskrýval svou preferenci pro národně revoluční proud. Ohledně vnitřní skutečné hodnoty konceptů „národa“ a „hnutí“ jsem byl poněkud skeptický, myšlenka revoluce pro mne však nepochybně nepostrádala svůdnost.

Díky Mohlerovi jsem se dozvěděl o Jüngerově spolupráci s „neonacionalistickými“ či „bündisch“ časopisy jako *Arminius*, *Die Standarte* nebo *Die Kommenden*; že vydal *Dělníka* a *Totální mobilizaci* (Die totale Mobilmachung); a že měl kontakty s „nacionálním bolševikem“ Ernstem Niekischem. Také jsem objevil velmi působivé kresby A. Paula Webera. Toto vše je dnes velmi dobře známo, pro mě to však v té době bylo naprostou novinkou.

Chtěl jsem se o své objevy rychle podělit. Opakovaně jsem se vracel k příručce *Die Konservative Revolution in Deutschland 1918-1932*, a sliboval jsem si, že jednoho dne vydám její překlad 4]. Prvním plodem tohoto úsilí byla publikace GRECE (*Groupement d'études et de recherche pour la civilisation européenne*, přední sdružení toho, co se ještě neoznačovalo za Novou pravici 5]) v podobě malé brožurky jednoho z hůře dostupných francouzských textů, zabývajících se *Dělníkem* z pera Marcela Decombise: *Ernst Jünger et la « Konservative Revolution »*. *Une analyse de « Der Arbeiter* (GRECE, Paris 1973). Tato práce zesnulého germanisty byla doplněna krátkou bibliografií a opatřena původní předmluvou Armina Mohlera, který Jüngerovu knihu uvedl jako „jednu z vzácných velkých knih našeho století“, ale také jako „bludný balvan“ v rámci autorova díla. Jeho vydání v roce 1932 označil za „mimořádnou událost“. Později o knize *Der Arbeiter* a první verzi *Des Abenteuerliche Herz* prohlásil: „Dodnes je nemohu vzít do rukou, aniž by se mi začaly třást.“

Ve své Předmluvě také Mohler – třikrát – knihu označil za „nepřeložitelnou“. Přesto však nakonec v roce 1989 Julienem Hervierem 6] přeložena byla – aniž by navíc vyvolala vlnu kontroverze, které se Jünger po jistou dobu obával.

V té době jsem ještě Jüngerera osobně neznal. Když jsem se však 15. května 1977 chystal v rámci Mezinárodního knižního festivalu v Nice (coby recipient Velké esejistické ceny L'Académie française za mou knihu *Vu de droite* jsem se akce zúčastnil ve jménu magazínů *Figaro* a *Éditions Copernic*, které zde měly zastoupení) vystoupit a představit se, otočil jsem a uviděl vzpřímeně se nesoucího muže střední výšky, s přílbou bílých vlasů a oblečeného v kvalitním roláku a manšestrovém saku. Vůbec jsem ho nepoznal. „Dobrý den,“ řekl mi, „jsem Ernst Jünger.“ Nezmohl jsem se na slovo. Toho dne jsme spolu mluvili přes hodinu, pořídili společné fotky. Krásná a význačná vzpomínka.

Ernst Jünger a Alain de Benoist na mezinárodním knižním veletrhu v Nice, 15. května 1977

Mezitím jsem – skoro deset let od vydání brožurky Marcela Decombise – sesbíral dostatečné množství materiálu, vztahujících se k Jüngerově mladickému „politickému“ období, abych se mohl pustit do vlastní studie *Dělníka*. Její první podoba vyšla na konci roku 1981 v *Eléments* 7], další – mnohem obsáhlejší – pak o dva roky později v *Nouvelle Ecole* 8]. Tuto verzi, jež fakticky představovala skutečnou monografii, a která později vyšla jako samostatná kniha v italském a španělském překladu 9], pak doplnil překlad článku Ernsta Niekische z *Widerstand* z října 1932 („Zu Ernst Jüngers neuem Buche“). Usiloval jsem nejen o nastínění nejdůležitějších konceptů *Der Arbeiter* a sledování autorova vývoje ve 20. a 30. letech rozbořen některých mezníků dějin hnutí národní revoluce, ale také poukázat, jak se „problematika *Dělníka*“ kontinuálně objevuje v pozdějších Jüngerových dílech – pochopitelně v odlišných podobách – zejména pak evolucí jeho myšlenek týkajících se technologie pod vlivem jeho bratra Friedricha Geoga. Vykreslil jsem *Der Arbeiter* jako nezbytný předpoklad k pochopení přechodného období, označovaného jako *interregnum* mezi vládou Titánů a bohů, a také jsem učinil četné odkazy k myšlení Carla Schmitta a Heideggerově filozofii, s kterými jsem se v mezidobí obeznámil.

K Jüngerovým 90. narozeninám 29. března 1985 jsem mu krátce po veřejném setkání, jehož

jsem se zúčastnil v Saint-Etienne, poslal blahopřejný telegram. Poděkoval mi krátkým, rukou psaným, dopisem s přiloženou fotografií. O deset let později, 25. března 1995 jsem mu poslal dopis, v němž stálo jen toto: „Děkuji Vám, že jste naživu.“ K uctění dovršení století jeho života uspořádal Club des Mille (podpůrné finanční sdružení Nové pravice) v Paříži 21. června večer na jeho počest.

V roce 1996 jsem se rozhodl Jüngerovi věnovat celé vydání Nouvelle Ecole. Mnou podepsaný úvodník začínal těmito slovy: „20. století je stoletím, v němž Ernstu Jüngerovi nebyla udělena Nobelova cena. Nejde o nic horší popis epochy, než jakýkoliv jiný.“ Toto vydání obsahovalo i rozhovor Jüngerera s jeho překladatelem do španělštiny, Andrésem Sánchezem Pascuaem, eseje Armina Mohlera, Gerda-Klausa Kaltenbrunnera, Wernera Bräuningera, Serge Mangina, Pierra Wanghena a Marcuse Beckmanna, a také překlady prací Friedricha Hielschera, Albrechta Ericha Günthera, Ernsta Niekische a Friedricha Sieburga.

Jünger se podle všeho stal nesmrtelným! Na konci roku 1997 jsem spolu s vydavatelem – který byl dostatečně odvážný či naivní, aby se pustil do vydání takového, z podstaty věci pro úzké publikum určeného, díla – publikoval bibliografii Jüngerovy práce 10]. Tato bibliografie – s níž jsem nebyl zcela spokojen – měla být nahrazena novou, mnohem obsáhlejší verzí, nad níž jsem strávil mnoho let. Nakonec jsem tohoto projektu vzdal a Nicolai Riedel, hodnotný nástupce Hanse Petera des Coudres a Horsta Mühleisena, vydal svou bibliografii v roce 2003 11]. (Poté jsem svou bibliografickou činnost soustředil na Carla Schmitta). Na úvod jsem zhodnotil hlavní etapy Jüngerova života. U letopočtu 1997 jsem uvedl: „I ve svém 103. roce věku pokračuje ve spisovatelské práci.“ O několik měsíců později, 17. února 1998, však Ernst Jünger naneštěstí zemřel. 7. března jsem mu ve vysílání rádia Courtoisie vzdal hold.

Od té doby se Jüngerovi dostává větší pozornosti než kdykoliv předtím. 7. listopadu 1995 jsem na římské univerzitě La Sapienza vystoupil na konferenci „Due volte la cometa“ („Dvakrát kometa“ – Jünger totiž zažil dva průlety Halleyovy komety), a také na velké konferenci věnované Jüngerovi v Miláně, konané 20. – 24. října 2000. Tady jsem se seznámil s mladým Nicolaiem Riedlem, a další den byl na koncertě Ricarda Muttiho v La Scale. Na konec „pouti“ po Chemin des Dames jsem navštívil 8. listopadu 1998 i konferenci o Jüngerovi a 1. světové válce v Laonu. Účastnili se i Danièle Beltran-Vidal, François Poncet, Isabelle Rozet, Olivier Aubertin, Manuela Alessio a někteří další.

Můj obdiv Ernstu Jüngerovi – člověku i dílu – se nikdy nevytratil, možná však poněkud změnil své směřování. Před třiceti lety jsem byl nadšený z „prvního“ Jüngerera 20. a 30. let. Časem – a tedy věkem – jsem nepochybně mnohem více začal oceňovat „druhého“ Jüngerera – Anarchu, a ještě více Rebelu, „nadčasového“ myslitele, který vystoupal výše, aby dohlédl dále.

Rád bych se podělil i o jednu velmi osobní vzpomínku. 6. února 1993, kdy jsem se na pozvání účastnil debaty v Berlíně, jsem měl pochybnou čest čelit fyzickému útoku skupinky mladých „autonomních“ militantů, reprezentantů archaického „antifašismu“, kteří nechápali ani to, že jsem přijel, abych promluvil proti xenofobii! Poté, co jsem strávil noc na policejní stanici, kde jsem se z fotografií pokoušel identifikovat útočníky, mi po návratu do Paříže volal Armin

Mohler 12]. Řekl mi, že když se Jünger o incidentu dozvěděl, okamžitě se dotazoval na můj stav. Tohoto gesta jsem si hluboce cenil.

Ernst Jünger asi nebyl nejcitovanějším autorem francouzské Nové pravice, jak jsme však viděli, patřil k často diskutovaným. Dnes už ve Francii není třeba „doplňovat“ jeho obraz. Různé aspekty jeho práce jsou nyní dostatečně dobře známy. Stejně jako Schmitt, Heidegger nebo Mircea Eliade byl i Jünger terčem pomluv, maskovaných coby kritika. Ty zpravidla vycházejí ze sektářského ducha, který je jednak anachronistický, ale také se zabývá Jüngerem právě jen proto, aby dospěl k v souladu s prvotními předsudky učiněným závěrům. Naštěstí je však tento přístup v menšině. Jistě, módní intelektuálové citují Jüngera zřídka a člověk se musí vypravit do Itálie, aby našel intelektuály napříč ideologickým spektrem, zhusta citující Jüngera (stejně tak Schmitta a Heideggera), čtenářstvo autora *Eumeswilu* a *Subtile Jagden* však zůstává dosti početné.

Dnes bylo v podstatě kompletní Jüngerovo dílo přeloženo do francouzštiny; jeho knihy jsou vydávány předními nakladatelstvími a většina z nich bývá často dotiskována. *Strahlungen* byly znovu vydány nakladatelstvím Gallimard v rámci prestižní série ‚Pléiade‘, s důležitým kritickým poznámkovým aparátem vytvořeným Julienem Hervierem, jemuž vděčíme i za soubor rozhovorů s Jüngerem 13]. Akademický výzkum zastřešuje organizace Centre de recherche et de documentation Ernst Jünger (CERDEJ), jejíž předseda Danièle Beltran-Vidal od prosince 1996 vydává každoroční vydání *Carnets Ernst Jünger*. Stále zbývá dokončit kompletní překlad politických článků z jeho mládí (nedávno se ve třech svazcích objevily v Itálii), a jeho korespondenci (zejména se Schmittem, Heideggerem, Hielscherem, Gottfriedem Bennem a Gerhardem Nebelem). Ve Francii též chybí „definitivní“ Jüngerova biografie na způsob v Německu nedávno vydané Schwilkovy.

Je s podivem, že žádná z knih Friedricha Georga Jüngera nebyla v plném rozsahu přeložena do francouzštiny. Zdálo by se, že díky svým četným konexím v literárním a vydavatelském světě mohl Ernst Jünger snadno iniciovat francouzské vydání některého z bratrových děl. Osobně si vyčítám vlastní neaktivitu v této oblasti, a často se podivuji nad jejími důvody.

Ernstu Jüngerovi by dnes bylo 113 let 14]. „Tiché revoluce jsou ty nejužitečnější“, řekl. Měli bychom ho tedy číst potichu.

Poznámky:

1] *Orages d'acier. Souvenirs du front de France* (= *In Stahlgewittern* [V ocelových bouřích]) (Paris: Payot, 1930); *Le boqueteau 125. Chronique des combats des tranchées 1918* (= *Das Wäldchen 125* [Copse 125]) (Paris: Payot, 1932); *La guerre notre mère* (= *Der Kampf als inneres Erlebnis* [Boj jako vnitřní zážitek]) (Paris: Albin Michel, 1934).

2] „Jünger s'explique“ [„Jünger vysvětlen“], rozhovor s Jean-Louisem de Rambures, *Le Monde*, únor 22, 1973.

3] Ernst Jünger, *Journal parisien (Pariser Tagebuch)*, 16. července, 1942.

4] K tomu došlo až o mnoho let později v seriálu „Konzervativní revoluce“, který jsem několik let editoval: Armin Mohler, *La Révolution Conservatrice en Allemagne 1918–1932* (Puisseaux: Pardès, 1993). Tento překlad, zohledňující všechny úpravy nejnovějších německých vydání, kromě toho zahrnoval i důležité fotoalbum a souhrn všech francouzských publikací věnovaných konzervativní revoluci. Jde o jedinou kompletní přeloženou a vydanou Mohlerovu knihu.

5] Označení „Nová pravice“ zprvu nevycházelo zevnitř skupiny. Přišla s ním v roce 1979 média, aby zaškatulovala myšlenkový proud, v té době už existující přes deset let. Proto jej – vědom si nevyhnutelných nejasností s ním spojených – užívám co možná nejméně.

6] Ernst Jünger, *Le Travailleur*, přel. Julien Hervier (Paříž: Christian Bourgois, 1989).

7] Alain de Benoist, “La Figure du Travailleur. Réflexions sur un livre méconnu d’Ernst Jünger,” v *Eléments* 40 (zima 1981–82): 13–19.

8] Alain de Benoist, “Ernst Jünger : la Figure du travailleur entre les Dieux et les Titans,” v *Nouvelle Ecole* 40 (září–říjen, 1983): 11–61.

9] Alain de Benoist, *Ernst Jünger y El Trabajador. Una trayectoria vital e intelectual entre los Dioses y los Titanes* (Madrid: Barbarroja, 1995); *L’Operaio fra gli Dei e i Titani. Ernst Jünger « sismografo » dell’era della tecnica* (Milano: ASEFI-Terziaria, 2000).

10] Alain de Benoist, *Ernst Jünger. Une bio-bibliographie* (Paris: Guy Trédaniel, 1997).

11] Nicolai Riedel, *Ernst Jünger-Bibliographie. Wissenschaftliche und essayistische Beiträge zu seinem Werk (1928–2002)* (Stuttgart: J. B. Metzler, 2003). Nicolai Riedel pravidelně vydává dodatky k bibliografii v *Les Carnets Ernst Jünger*.

12] Poznal jsem je bez problémů, policistům jsem to však zamlčel. S policií nespolupracuji.

13] Julien Hervier, *Entretiens avec Ernst Jünger* (Paříž: Gallimard, 1986).

14] Úvaha byl napsána v roce 2008. Pozn. DP

Úvaha Alaina de Benoist **Ernst Jünger et la Nouvelle Droite** vyšla v roce 2008. Český překlad pochází z anglického překladu Grega Johnsona “Ernst Jünger & the French New Right”, publikovaného na stránkách Counter-Current Publishing.